ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การบัญชีสำหรับกิจการปลูกสร้างสวนป่า กรณีศึกษาสวน ป่าสักแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางสาวจันทร์จิรา ชวชาติ

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อมรา โกไสยกานนท์ ป ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนี ตระการศิริ ก

ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญเรื่อง เจริญศรี

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระเรื่อง การบัญชีสำหรับกิจการปลูกสร้างสวนป่า กรณีศึกษาสวนป่าสักแม่ หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแนวทางการถือปฏิบัติทางบัญชี ในการรับรู้รายการ การวัดมูลค่า การรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป การแสดงรายการและการเปิดเผย รายการในงบการเงิน ของกิจการปลูกสร้างสวนป่า

การศึกษาครั้งนี้ อาศัยข้อมูลทุติยภูมิจากการปลูกสร้างสวนป่าสักจาก สวนป่าแม่หอพระ อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ขององค์การอุตสาหกรรมป่าใม้เขตจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2518- 2542 และจะใช้ข้อมูลรายได้ และค่าใช้จ่ายเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องการปลูกสร้างสวนป่า สักในแปลงปี 2518 การศึกษาแนวปฏิบัติในการบันทึกบัญชีเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่าง แนวปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีของไทย กับแนวปฏิบัติตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่าง ประเทศ

ผลที่ได้จากการศึกษา พบว่าถ้าเลือกใช้แนวปฏิบัติในการบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการ บัญชีของไทย โดยใช้วิธีราคาทุนในอดีต จะทำให้งบการเงินมีการแสดงมูลค่าของสินทรัพย์ใน งบดุล ทั้งสินทรัพย์ชีวภาพ-ต้นสัก และสินค้าคงเหลือ-ไม้สักท่อน จะแสดงมูลค่าไว้ต่ำกว่าผล ประโยชน์ที่กิจการจะได้รับในอนาคต และในงบกำไรขาดทุน ก็จะไม่มีการบันทึกการรับรู้รายได้ และค่าใช้จ่ายในแต่ละงวดบัญชีในช่วงที่ต้นสักมีการเจริญเติบโต ทำให้รายงานทางการเงินไม่มี ความน่าเชื่อถือ และไม่สามารถใช้ในการตัดสินใจได้ ส่วนการใช้แนวปฏิบัติในการบันทึกบัญชีตามร่างมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ จะ ทำให้สินทรัพย์ชีวภาพ-ต้นสัก มีการแสดงมูลค่าในทุกๆ วันที่ในงบการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรม เพื่อ แสดงให้เห็นถึงการเพิ่มค่าของสินทรัพย์ ในขณะที่การแสดงมูลค่าของสินค้าคงเหลือ-ไม้สักท่อนจะ แสดงมูลค่าค้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ตัดสาง และให้ถือว่าเป็นราคาทุนของไม้สักท่อน และการรับรู้มูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไปจะรับรู้เมื่อมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ในงบการเงินค่ำกว่าราคาทุน ในเรื่องของ การรับรู้รายได้ และค่าใช้จ่าย ในแต่ละงวดบัญชีจะมีการรับรู้การเพิ่มค่าของสินทรัพย์ชีวภาพเป็น รายได้ของกิจการ และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเลี้ยงดูบำรุงรักษาในแต่ละงวดบัญชี จะบันทึก เป็นค่าใช้จ่ายในงวดนั้นตามหลักการเปรียบเทียบรายได้และค่าใช้จ่าย

ในส่วนของภาครัฐการปฏิบัติตามแนวทางการบันทึกตามร่างมาตรฐานบัญชีของ IASC เรื่อง "บัญชีเกษตรกรรม" จะช่วยให้ภาครัฐได้รับชำระเงินภาษีได้เร็วขึ้นและได้รับชำระตลอดช่วง ระยะเวลาที่ต้นสักมีการเจริญเติบโต แต่การบันทึกบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีของไทย รัฐจะได้รับ ชำระภาษีก็ต่อเมื่อกิจการเริ่มมีรายได้จากการจำหน่ายไม้สักท่อน ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาอย่างน้อย 10-15 ปี

Independent Study Title

Accounting for Teak Forest Plantations, Case Study of

Mae Horphra Teak Forest Plantations Mae Tang District.

Chiang Mai Province

Author

Miss Chanchira Chawachart

Master of Accounting

Examining Committee

Assistant Professor Amara Kosaiyakanont

Chairman

Assistant Professor Sunce Trakarnsiri

Member

Assistant Professor Boonnuang Chareonsri

Member

Abstract

This independent study entitled Accounting for Teak Forest Plantation is conducted to analize the case study of Mae-Horphra Teak Forest Plantation at Mae-Tang District, Chiang Mai Province. Its objectives is to study accounting practices of forest plantations, which include the following practices: recognition, measurement, recognition of change in value, presentation and disclosure in financial statement.

This study involves utilization of secondary data of Teak Forest Plantation at Mae-Horphra of Chiang Mai Forest Industry Organization between the year 1976 to 2000. Only income and expense of the plant in year 1976 is used in this matter. The study of practical accounting records is an analysis to make comparison between Thai Accounting Standard practices and the International Accounting Standard practices.

According to the study, if historical cost was used in Thai Accounting Standard practices, illogically low values of both biological assets-teak and inventories-teak logs would be shown in the financial statement. In addition, income and expense in each accounting period, during the teaks were growing, would not be recorded in the statement. It made the financial report unreliable and, consequently, could not be utilized in decision-making.

In contrast, if the International Accounting Standard practiced, unit fair value of biological assets would be shown in the financial statement to illustrate added-value of the teaks. Moreover, costs of inventories-teak logs is unit fair value of biological assets-teaks, would be shown at the day they were cut and the change in value would be shown when the unit fair values in the financial statement is below costs. In each accounting period, the added-value of biological assets would be recognized as income and the forest maintenance would be recognized as expense. This practice is accordance to the matching principal of income and expense.

For the Thai government, the practice of an agricultural accounting of International Accounting Standard will help them to speed up income taxes collection and the tax collection will not last as long as the teaks are growing. However, In practicing Thai Accounting Standard, the Thai government is only able to collect taxes when a business starts to earn an income from selling teak logs, which will take at least 10-15 years.